

«وطن امروز» گزارش می‌دهد: مروری بر رویکرد مغرضانه و غیر حرفه‌ای آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در دوره رافائل گروسی

آژانس امن آمریکا!

فنی موقت ۳ ماهه بود که برپایه آن آژانس حق دسترسی به دوربین‌های نظارتی خود در تأسیسات ایران را از دست داد. آخرین تفاهمی که آژانس با محمد اسلامی، رئیس جدید سازمان انرژی اتمی به دست آورد، تعویض کارت‌های حافظه دوربین‌هایش بود.

یکی دیگر از رویدادهای تامل‌برانگیز دوران مدیریت گروسی، نشت گزارش‌های محرمانه آژانس درباره ایران به رسانه‌هاست. این مساله به قدری رایج شده که تقریباً هر گزارش تازه آژانس را روتیز و وال استریت ژورنال چند روز زودتر منتشر می‌کنند. زمستان سال گذشته پس از آنکه روتیز با انتشار گزارشی اعلام کرد ایران به اطلاع نهاد دیده‌بان هسته‌های سازمان ملل رسانده قصد نصب ۳ آشپز دیگر از سانتر فیزیوژهای پیشرفته IR-2m در تأسیسات غنی‌سازی نطنز را دارد، «کاکلم غربی‌آبادی» سفیر و نماینده دائم ایران نزد سازمان‌های بین‌المللی مستقر در وین با واکنش نسبت به این موضوع اعلام کرد: قصد داریم بزودی عریضه‌های حقوقی را در ۲ زمینه تنظیم و برای آژانس بفرستیم. وی درباره این عریضه حقوقی توضیح داد: یکی اینکه آژانس نباید جزئیات غیر ضروری را که مرتبط با راستی‌آزمایی‌های تعهدات ایران است، در گزارشات خود منعکس کند، چون این گزارشات در اختیار کشورها قرار می‌گیرد و بعد هم از طریق شورای حکام به صورت علنی منتشر می‌شود و دوم باید درباره نظام اطلاع‌رسانی این گزارش‌های محرمانه تا پیش از برگزاری اجلاس‌های شورای حکام به کشورهای عضو یک مکانیسم بسیار دقیق را طراحی کند. غربی‌آبادی با بیان اینکه حفاظت از اطلاعات محرمانه توسط آژانس از اهمیت بالایی برخوردار است، عنوان کرد: قویاً انتظار می‌رود آژانس به رویه انتشار غیر ضروری اطلاعات تفصیلی درباره برنامه هسته‌ای ایران در گزارشات خود خاتمه دهد.

آذر ۹۹، تقابل هسته‌ای با ایران به اوج خود رسید و طی آن شهید دکتر محسن فخری‌زاده در آیسرد دماوند ترور شد و باز هم مدیر کل و مجموعه‌اش با سکوت از کنار این عملیات تروریستی گذشتند اما این باز هم پایان کار نبود و فروردین امسال هم عملیات خرابکاری دیگری در نطنز گزارش شد و در پرتو قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت توضیحات ارائه شده پس از همکاری‌های ایران با آژانس درباره بهانه‌جویی‌ها نسبت به امکان جدیدی که برای آنها دسترسی گرفت، گروسی در گزارش راستی‌آزمایی و نظارت بر جمهوری اسلامی ایران در بوستان سال ۲۲۳۱ شورای امنیت توضیحات ارائه شده از سوی ایران درباره ۲ مکان تازه‌ای را که اخیراً در سفرش به تهران مجوز دسترسی و بازرسی آژانس به آنها را دریافت کرده بود، رضایت‌بخش نداشت و همچنین به لحاظ فنی نامعتبر ارزیابی کرده است و خواستار شفافیت بیشتر و اطلاعات تکمیلی‌تر از سوی تهران شده است. این در حالی بود که مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی پس از سفرش به ایران در گفت‌وگو با شبکه BBC WORLD بازرسی از سایت مورد درخواست آژانس را نه پایان کار، بلکه آغاز یک «فرآیند تازه» توصیف کرده بود.

برای ایران وقوع این اتفاقات برای تجدیدنظر در تعهدات کافی به نظر می‌رسید. پس از ترور شهید فخری‌زاده، مجلس قانون اقدام راهبردی برای لغو تحریم‌ها و صیانت از منافع ملت ایران را به تصویب رساند که یکی از بندهای آن توقف تمام تعهدات فرایادمانی ایران از جمله اجرای پروتکل الحاقی را به دنبال داشت این مساله سفر فوری و دوم مدیر کل آژانس را برای متقاعد کردن ایران در تجدیدنظر در توقف پروتکل الحاقی رقم زد اما تهران تصمیم خود را گرفته بود و تنها دستاورد مدیر کل یک بیانیه مشترک و تفاهم

می‌آید و ما گفت‌وگوهای بسیار خوبی داشتیم» وال استریت ژورنال در آن مقطع نوشته بود مقام‌های آمریکایی از مدیر کل آژانس خواستند درباره مساله دسترسی به سایت‌ها مقابل ایران سهل‌انگاری نکنند.

زمان زیادی برای وقوع این اتفاق لازم نبود و آژانس انرژی اتمی با گذاشتن موضوعات جدیدی روی میز، تابستان داغی را با ایران شروع کرد. خرداد ۹۹ آژانس بر پایه گزارش‌ها و ادعاهایی که رژیم صهیونیستی بر مبنای آرشو هسته‌ای ربوده شده از ایران مطرح کرده بود، درخواست بازرسی از ۲ سایت ایران را داد و طبق آن شورای حکام قطعنامه‌ای علیه ایران نیز تصویب کرد!

دولت دوازدهم درخواست این نهاد را پذیرفت و پس از نخستین سفر مدیر کل آژانس به ایران، اجازه دسترسی به این ۲ سایت را داد. این بازرسی‌ها در راستای هدف اصلی مأموریت گروسی که تضمین بازرسی‌های گسترده بود، بسیار اهمیت داشت.

همچنین دور جدیدی از عملیات خرابکارانه در تأسیسات ایرانی پس از شروع کار گروسی کلاه زد شد. تیر ۹۹ سوله مونتاژ سانتر فیزیوژهای ایران در نطنز هدف عملیات خرابکارانه قرار گرفت و خساراتی جدی به تجهیزات ایران وارد شد و واکنش مدیر کل اما نه تنها سکوت کامل به این ماجرا و عدم محکوم کردن این اتفاق بود، بلکه رافائل گروسی یک ماه پس از این اتفاق در مرادام با وزیر وقت خارجه آمریکا ملاقات کرد و پس از دیدار با «مایک پمپئو» در وین گفت: «آمریکا یک شریک بسیار مهم برای آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به شمار

یک تاریخچه غنی از جاسوسی

بودند: خبری که سیدمحمد نویان، نماینده تهران در مجلس آن را به نقل از یکی از معاونان وزارت اطلاعات رسانده‌ای کرد و گفت از ۱۲ بازرس آژانس در این بازدید، یکی جاسوس سازمان سیا و دیگری نیز جاسوس سازمان اطلاعاتی فرانسه بوده است. «رئیس مونیخ» وزیر انرژی ایالات متحده آمریکا صراحتاً اعلام کرد بازرسان آژانس «تربیت‌شده آمریکا» هستند و تجهیزات بازرسی آژانس نیز سوی آمریکا در اختیار آنها قرار گرفته است. چندی بعد ژنرال «فرانک جی کولتز» معاون مونیخ با حضور در جلسه استماع کمیته روابط خارجی سنا آمریکا گفت: «ما بنا به درخواست آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، شماری از نیروهای خود (حدوداً ۸۰ نفر) را برای بخش پادمان‌های آژانس اختصاص می‌دهیم». کولتز با بیان اینکه آزمایشگاه‌های ملی ایالات متحده فناوری‌ها و فرآیندهای بسیاری را طراحی می‌کنند، تصریح کرد: «بخشی از فرآیند آنها برای استمرار بازرسی‌ها و پایش‌های مستمر است و فعالیت‌ها در این زمینه ادامه دارد». معاون وزیر انرژی آمریکا در نهایت گفت دوربین‌ها و تجهیزات پایشی بازرسان آژانس نیز در یکی از این آزمایشگاه‌ها ساخته می‌شود و در ایران مورد استفاده قرار می‌گیرد.

رویتز به نقل از یک دیپلمات اروپایی نوشت: «خطر جدی وجود دارد که این حادثه بر شیوه بازرسی‌های آژانس در آینده تأثیر منفی بگذارد». کاکلم غربی‌آبادی، سفیر و نماینده دائم ایران در آژانس اما در جریان این نشست، دلیل ممانعت از ورود بازرسی این نهاد به سایت هسته‌های نطنز را مثبت‌بودن وجود آثار «بیت‌رات منفرجه» عنوان کرد و گفت: «دستگاه‌های هشداردهنده یک فرد خاص را آلوده تشخیص دادند. این رویه بارها تکرار شد و مناسقات نتایج یکسان بود و همه به یک بازرس خاص اشاره داشت». وی اضافه کرد پس از به‌صدادر آمدن دستگاه‌های هشداردهنده در تأسیسات و شناسایی فرد مظنون، این زن به دستشویی رفته و زمانی که برگشته، نسبت از دیگر مثبت نبوده است در پی نمونه‌برداری مأموران از دستشویی و نیز از کیف دستی وی، دستگاه‌ها باز هم آلوده شدند.

■ **فصل ۲ جاسوس میان بازرسان پارچین**

پهمن ۹۴ خبری منتشر شد مبنی بر اینکه ۲ نفر از بازرسان آژانس بین‌المللی انرژی اتمی که بر اساس توافق میان علی‌اکبر صالحی و یوکیاما موموم به «قره‌شاه» از سایت نظامی پارچین بازرسی کرده بودند، عضو سرویس‌های جاسوسی آمریکا و فرانسه

شهید فخری‌زاده قرار داشت.

■ **خانم جاسوس در نطنز**

آبان ۹۸ خبرگزاری روتیز از ممانعت ایران از ورود یک بازرس آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به تأسیسات نطنز خبر داد و ساعتی بعد از سوی ایران هم مورد تأیید قرار گرفت. در اطلاعیه اداره دیپلماسی عمومی و اطلاع‌رسانی سازمان انرژی اتمی آمده بود: «هنگام ورود این خانم بازرس، تجهیزات کنترلی علامت هشدار را نشان داده است و به همین دلیل ضمن کنترل وسایل همراه بازرس، از ورود او به سایت جلوگیری و مراتب نیز به آژانس بین‌المللی انرژی اتمی منعکس شده و از طرف ایران به آژانس اعلام شده پذیرش قبلی این بازرس لغوشده تلقی می‌شود». در پی این اتفاق، شورای حکام با تشکیل نشست اضطراری موضوع را در دستور کار قرار داد. اتحادیه اروپایی ضمن ابراز نگرانی از این رویداد از ایران خواست در چارچوب تعهداتش اجازه دهد بازرسان کار خود را انجام دهند. نماینده آمریکا هم اقدام ایران را تحریکی بی‌دلیل و اقدامی گستاخانه‌خواند و با غیرقابل‌مدارا تلقی کردن آن، تصریح کرد باید بیانه‌هایی برای این اقدام تهران در نظر گرفته شود.

برگ برنده ایران در چشمان آژانس است

برای وسعت میدان دید آنها از نحوه فعالیت‌های کشورمان به منظور وارد آوردن ضربات بعدی قرار نمی‌دهد. اعمال قدرتمندترین رژیم نظارتی علیه ایران - که ظرفیت در نامه به مدیر کل سازمان ملل آن را «قدرتمندترین» رژیم جاسوسی در تاریخ لقب داد - در جریان توافق هسته‌ای به صورت داوطلبانه پذیرفته شد که دسترسی‌های فراتر از پادمان و حتی فراتر از پروتکل الحاقی را در اختیار بازرسان آژانس قرار می‌داد. با این وجود آژانس نه تنها این اقدام را در چارچوب حسن‌نیت ایران به حساب نیاورد، بلکه از آن به عنوان فرصتی برای ایجاد ابهام یا فشار بیشتر علیه ایران بهره گرفت. گروسی باید به این لحراز برسد که اگر نظارت و بازرسی از تأسیسات ایران دست‌نویزی برای حمله خرابکارانه اسرائیل قرار گیرد، باعث می‌شود ماجرای نظارت به کلی تحت‌الشعاع قرار گیرد و این پرسش را به دنبال دارد که در حال حاضر، چین و کوئید و تغییرات اقلیمی است و ایران جزو ۳ اولویت برتر نیست. هارل در مصاحبه‌ای به خرابکاری‌های رژیم صهیونیستی علیه ایران اشاره کرد و گفت از آنجایی که «بنیامین نتانیاهو» نخست‌وزیر پیشین رژیم صهیونیستی ارتش ایران رژیم را برای اقدام نظامی علیه ایران آماده نکرده است، کارشناسان امنیتی رژیم صهیونیستی با عجله در حال بحث درباره گزینه‌های جدید از جمله اقدامات خرابکارانه‌ای چون ترور دانشمندان هسته‌ای ایران هستند. همچنین فارین‌پالیسی با اشاره به ناکارآمدی آمریکا در منزوی کردن ایران در جامعه بین‌الملل نوشت کشورهای مهمی که زمانی به ائتلاف تحت

برگ برنده ایران در چشمان آژانس است

فراقانونی از تهران قرار داده است. این مساله باید مورد توجه مقامات کشورمان در اتخاذ راهبرد هسته‌ای قرار گیرد. آژانس در زمان مدیریت گروسی به جای آنکه رویه آژانس مبنی بر معتبر شمردن گزارش سرویس‌های جاسوسی کشورهای دیگر درباره برنامه هسته‌ای ایران را تغییر دهد، با اتکای بیشتر بر آنها، برای بهانه‌جویی‌های بیشتر زمینه‌سازی کرده است. این در حالی است که آژانس به عنوان نهادی تخصصی نباید اطلاعات خود را از سرویس‌های جاسوسی دریافت کند و باید اطلاعات دقیق را خودش بر اساس سند و مدرک قابل قبول به دست آورد. ایران باید در عمل مدیر کل آژانس را نسبت به این مورد توجیه کند که تفاهم موقت بر مبنای بیانیه مشترک، یک توافق رسمی و طولانی‌مدت نیست و این بیانیه‌های سیاسی هیچ حقی برای آژانس ایجاد نمی‌کند. در حال حاضر پس از عملیات‌های خرابکارانه‌ای که در دوره کوتاه مدیریت گروسی رخ داده، ایران هیچ توجیهی برای گشایش و گشاده‌دستی در همکاری‌های بیشتر با آژانس ندارد. تهران هر آنچه از اثبات حسن‌نیت لازم بود را انجام داده و این گروسی است که باید اثبات کند آژانس و بازرسانش را در اختیار آمریکا و سرویس‌های جاسوسی

آخرین اظهار نظر مدیر کل: دسترسی کامل می‌خواهم

مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در گفت‌وگو با برنامه «هارداک» شبکه انگلیسی «بی‌بی‌سی» خواهان دسترسی کامل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به تأسیسات هسته‌ای ایران شد.

«رافائل گروسی» در بخشی از این مصاحبه درباره گزارش اخیر گفتید این درخواست آمریکایی‌هاست، خبر این درخواست آمریکایی‌ها نیست، این درخواست آژانس بین‌المللی انرژی اتمی (IAEA) است. آمریکایی‌ها درخواست نمی‌کنند، من درخواست می‌کنم. آژانس بین‌المللی انرژی اتمی از ایران درخواست می‌کند به آنچه با آنها در روز یکشنبه ۱۲ سپتامبر (۲۱ شهریورماه) توافق کردم، احترام بگذارند. ما توافق کردیم بتوانیم تمام تجهیزات خود را در آنجا (تأسیسات هسته‌ای ایران) سرویس کنیم. شما به دوربین‌هایی که در آنجا نصب شده اشاره می‌کنید که این، همه تجهیزات نیست و بخشی از آن است و شامل تمام تجهیزات آتمی‌شود و بخشی از آن است و بیشتر از این حرف‌هاست. وی در بخشی از این گفت‌وگو با تأکید بر لزوم گسترش دسترسی بازرسان آژانس به تأسیسات هسته‌ای ایران گفت: «احتمالاً بازگشت به توافق در صورت محدود شدن توانمندی‌های بازرسی آژانس بسیار دشوار خواهد بود، بنابراین ما تلاش می‌کنیم این بازرسان را در آنجا حفظ کنیم، ما آنها را در آنجا داریم». گروسی همچنین درباره سفر اخیر خود به ایران و دیدار با «محمد اسلامی» رئیس سازمان انرژی

فارین پالیسی: ایران در حال حاضر نوعی از رویکرد فشار حداکثری را در قبال آمریکا در پیش گرفته است

رهبری آمریکا پیوسته بودند، هرکدام در حال همکاری با ایران هستند، مثل چین که برای تجارت مجدد با تهران ابراز آمادگی کرده و خرید نفت از ایران را از سر گرفته است.

فارین پالیسی: ایران در حال حاضر نوعی از رویکرد فشار حداکثری را در قبال آمریکا در پیش گرفته است

نشریه آمریکایی فارین‌پالیسی در گزارشی به نقل از دیپلمات‌های سابق و کارشناسان بین‌المللی تصریح کرد سیاست «فشار حداکثری» آمریکا علیه ایران کاملاً شکست خورد و ایران هیچ هراسی از آمریکا ندارد. بر اساس این گزارش «دنيس راس» مسؤول امور ایران در دستگاه دیپلماسی آمریکا در دوران ریاست‌جمهوری «باراک اوباما» با اشاره به سیاست‌های دولت «جو بایدن» و رئیس‌جمهور آمریکا در غرب آسیا و خروج این کشور از افغانستان تصریح کرد: «ایرانی‌ها به وضوح دیگر هراسی از ما ندارند که این به خودی خود به مفهوم آن است که ما در حقیقت نه در موضوع هسته‌ای و نه در منطقه، دیگر سطحی از بازبانندگی نداریم». راس سیاست‌های اشتباه ایالات متحده در پیشبرد کارزار فشار حداکثری علیه جمهوری اسلامی را نتیجه وضعیت فعلی دانست که در برنامه هسته‌ای ایران به وجود آمده است. وی در این باره ادامه داد: «ایران در حال حاضر نوعی از رویکرد فشار حداکثری را در قبال ایالات متحده در پیش گرفته است و رویکرد ترامپ را در قبال ما به کار گرفته است»

برعکس شد!

مداخله در منطقه غرب آسیا نیز اشاره کرد و نوشت: دوشنبه گذشته جری، «جیک سالیوان» مشاور امنیت ملی آمریکا برای رسیدگی به مساله جنگ ریاض در یمن به عربستان سعودی رفت که نشان می‌دهد واشنگتن قصد دارد همچنان در منطقه تعامل و مشارکت داشته باشد. فارین‌پالیسی در ادامه با اشاره به توانمندی‌های هسته‌ای ایران نوشت: خواه ایران به نقطه ساخت آشکار یک سلاح اتمی برسد یا خیر، نگرانی مهم‌تری وجود دارد و آن این است که همچون ژاپن، دانش و اورانیوم غنی‌شده را برای ساخت سریع سلاح اتمی داشته باشد و این امر توازن قدرت در منطقه را به طرز چشمگیری تغییر می‌دهد.

■ **ایران در حال حاضر اولویت آمریکا نیست**

این نشریه آمریکایی به افزایش بی‌اعتمادی صهیونیست‌ها، سعودی‌ها و دیگر همپیمانان آمریکا همچون امارات به واشنگتن

این انتظار وجود دارد که ما قبول خواهیم کرد.

نشریه آمریکایی فارین‌پالیسی در گزارش خود با اشاره به اظهارات راس نوشت: سال ۲۰۱۸ ترامپ با حمایت مشتاقانه «بنیامین نتانیاهو» نخست‌وزیر وقت اسرائیل به صورت یکجانبه از برجام خارج شد و سیاست «فشار حداکثری» را علیه ایران در پیش گرفت که شامل وضع تحریم‌های جدید علیه جمهوری اسلامی ایران نیز می‌شد، به این امید که ایران را مجدداً برای پذیرش توافق مورد قبول ایالات متحده، به میز مذاکره بازگرداند که این تلاش کاملاً شکست خورد و شرط‌بندی نتانیاهو مبنی بر اینکه ایران تحت فشار تحریم‌ها سقوط خواهد کرد یا ترامپ مجبور به حمله نظامی به ایران می‌شود، اشتباه از کار درآمد. نشریه آمریکایی به بخشی از تلاش‌های آمریکا برای ادامه

این انتظار وجود دارد که ما قبول خواهیم کرد.

نشریه آمریکایی فارین‌پالیسی در گزارش خود با اشاره به اظهارات راس نوشت: سال ۲۰۱۸ ترامپ با حمایت مشتاقانه «بنیامین نتانیاهو» نخست‌وزیر وقت اسرائیل به صورت یکجانبه از برجام خارج شد و سیاست «فشار حداکثری» را علیه ایران در پیش گرفت که شامل وضع تحریم‌های جدید علیه جمهوری اسلامی ایران نیز می‌شد، به این امید که ایران را مجدداً برای پذیرش توافق مورد قبول ایالات متحده، به میز مذاکره بازگرداند که این تلاش کاملاً شکست خورد و شرط‌بندی نتانیاهو مبنی بر اینکه ایران تحت فشار تحریم‌ها سقوط خواهد کرد یا ترامپ مجبور به حمله نظامی به ایران می‌شود، اشتباه از کار درآمد. نشریه آمریکایی به بخشی از تلاش‌های آمریکا برای ادامه